

LLETRES / ART

Un simposi internacional sobre Goethe, estrella dels nous cursos de La Mercè

L'Aula d'Humanitats, que comença aquest mes, tractarà també Kafka i Joan Corominas

RAMON ESTÉBAN

■ **Girona.**— Un simposi sobre Johann Wolfgang Goethe (1749-1832) és la proposta més vistosa del curs 1999-2000 de l'Aula d'Humanitats, programada entre el centre cul-

tural La Mercè i la Universitat de Girona (UdG). Dirigit per Josep Maria Terricabras, el simposi es desenvoluparà els dies 9 i 10 de desembre i tractarà tots els vessants de l'obra de l'autor alemany. A part, l'Aula

d'Humanitats ha preparat sis cicles, tres cursos, tres mòduls de gestió cultural i quatre lliçons de literatura. Les places disponibles pugen a 1.220. El període de matriculació ja està obert.

Josep Maria Terricabras, director de la Càtedra Ferrater Mora de la UdG, va presentar ahir el simposi Goethe com la constatació que la UdG vol ser present en els grans esdeveniments, com és ara la commemoració del 250è aniversari del naixement d'aquella figura emblemàtica de la literatura i pensament europeu.

Hi intervindran el catedràtic de la Universitat de Munic Hendrick Birus, que donarà la conferència d'obertura, centrada en el vessant literari de Goethe; la catedràtica de Literatura Alemanya de la Universitat de Barcelona Maria Luisa Siguan (el paper de la dona); el catedràtic de Literatura Comparada de la Universitat de Barcelona Jordi Llovet (*El concepte de 'Weltliteratur' a Goethe*); el professor de Filologia Catalana de la Universitat Autònoma de Barcelona Lluís Quintana (*La literatura de Goethe a Catalunya*); el catedràtic d'Arts Escèniques de la Universitat de Barcelona Ricard Salvat (sobre el vessant teatral); el catedràtic d'Història de la Filosofia Moderna de la Universitat Autònoma de Madrid i traductor Fèlix Duque (*L'actitud de Goethe en la naturalesa*); el professor de la UdG Jörg Zimmer (aspectes filosòfics); El professor de la Facultat d'Humanitats de la Universitat Pompeu Fabra, de Barcelona, Robert Caner (*Goethe i el Romanticisme*); el professor de la UdG Ramon Alcoverro (*Diderot en el mirall de Goethe*) i el catedràtic d'Estètica i Teoria de les Arts de la Universitat Pompeu Fabra Rafael Argullol, que clausurarà el simposi amb la intervenció que porta per títol *Goethe, el poeta*

com a filòsof.

Kafka i Praga

Destaca també el tercer lliurament dels cicles dedicats a una ciutat vista per un autor. Arriba el torn a la Praga de Kafka, en un programa que dirigeix Jordi Llovet. Des del 20 d'octubre fins al 15 de desembre, hi intervindran el mateix Jordi Llovet, a tall d'introducció; José Antonio González Casanova (*Individu i poder a les novel·les de Kafka*); Ignasi de Solà Morales (*Praga i l'arquitectura cubista*); Patricia Molins (*De la Secció al Poetisme*); Horacio Fernández (*La nova fotografia i el disseny gràfic al període d'entreguerres*); Mònica Zgustová (*Els cercles literaris de Praga*); Roger Alier (*L'òpera 'Jenůfa' de Leos Janacek*) i Luis

Izquierdo, que tancarà la tanda amb *Resum kafka: autobiografia i fragments d'escriptura*.

L'obra de Joan Corominas

El curs que impartirà Francesc Feliu titulat *Aproximació a l'obra de Joan Corominas* representarà la posada en marxa del flamant Centre d'Estudis Pere i Joan Corominas, amb seu a Sant Pol de Mar, en el qual la UdG participa. Una part de les sessions es dedicarà a emmarcar el personatge en el context cultural i científic, i una altra, a tractar la producció pròpiament filològica, lexicogràfica i etimològica. Es desenvoluparà del 21 de febrer al 14 d'abril.

És també una novetat la recuperació del tractament de la literatura, després d'un parèn-

tesi d'uns anys. *Lliçons de literatura universal*, sota la direcció de Josep Maria Fonalleras, s'impartirà de gener a maig i és d'entrada lliure. Fonalleras mateix va explicar ahir que les lliçons se centraran en la literatura contemporània.

L'Aula d'Humanitats està organitzada pel centre cultural La Mercè (Ajuntament de Girona) i la UdG. Hi col·laboren l'Institut d'Humanitats de Barcelona, la Fundació Territori i Paisatge, el Centre d'Estudis Pere i Joan Corominas i la Càtedra Ferrater Mora, de la UdG. Per a formalitzar la matrícula cal adreçar-se a La Mercè o a la Universitat. Les places que s'ofereixen per a aquest curs, 1.220, corresponen aproximadament a l'ocupació del curs passat.

PROPOSTES DEL CURS 1999-2000

TÍTOL	PROFESSOR / DIRECTOR DEL CICLE	DATES
CURSOS		
Introducció a l'art contemporani	Carme Irla	D'octubre a desembre, i de febrer a maig
Societats pluriculturals i educació: la interculturalitat com a resposta	Salomó Marquès i Josep Maria Plaudàrias	De febrer a maig
Crítica d'art	Marta Pol	Desembre
Aproximació a l'obra de Joan Corominas	Francesc Feliu	De febrer a abril
Turisme i cultura	Dolors Vidal	Març
CICLES DE CONFERÈNCIES		
La cultura de les ciutats: la Praga de Kafka	Jordi Llovet	D'octubre a desembre
Literatura i cinema	Jordi Balló, Jordi Llovet i Alberto del Río	De febrer a abril
Territori i paisatge	Jordi Sargatal	De febrer a març
Origen i destí de l'home	Ramon Carbó-Dorca i Xavier Duran	Abril i maig
Arts visuals contemporànies I: l'art contemporani a debat	Carme Irla	Març i abril
El paisatge humanitzat: natura i art	-	Maig
Lliçons de literatura universal	Josep Maria Fonalleras	De gener a maig
SIMPOSI		
Simposi Goethe	Josep Maria Terricabras	9 i 10 de desembre

Gràfic: EL PUNT.

DESTACATS ESPECIALISTES TRACTARAN ELS VESSANTS LITERARI I FILOSÒFIC DEL CREADOR DEL MITE DE FAUST

Girona s'afegeix amb un simposi al 250è aniversari del naixement de Goethe

DdeG

GIRONA

□ La ciutat de Girona s'afegeix a la celebració del 250è aniversari del naixement de l'escriptor alemany Johann Wolfgang Goethe, considerat un dels genis universals, amb un simposi organitzat per l'ajuntament de la ciutat i la Càtedra Ferrater Móra de Pensament Contemporani de la Universitat de Girona.

El simposi, que està dirigit per Josep Maria Terricabras, director de la càtedra Ferrater Móra, tractarà els vessants literari i filosòfic del creador del mite de Faust i portarà a Girona reconeguts especia-

listes en la matèria.

El *Simposi Goethe* es celebrarà el dijous i divendres d'aquesta setmana entrant al Centre Cultural La Mercè de Girona.

L'acte inaugural anirà a càrrec del catedràtic de la Universitat de Múnic Hendrik Birus, mentre que la primera ponència, *Les dones a l'obra de Goethe*, la llegirà Maria Luisa Siguan, catedràtica de Literatura Alemanya de la Universitat de Barcelona.

La sessió de dijous també inclourà un col·loqui i les ponències de Jordi Llovet -*El concepte de «Weltliteratur» a Goethe*-, Lluís Quintana -*La literatura de Goethe a Catalunya*- i Ricard Salvat -*El*

Goethe. Retrat d'època.

teatre de Goethe.

L'actitud de Goethe en la naturalesa, el romanticisme de l'escriptor, la filosofia clàssica alemanya o la comparació entre Goethe i Diderot són temes que es tractaran en la jornada de divendres, a càrrec d'especialistes com Félix Duque, Jörg Zimmer, Robert Caner, Ramon Alcoberro o Rafael Argullol.

L'aniversari Goethe ha coincidit amb l'atorgament a Girona del premi Prudenci Bertrana de novel·la al valencià Martí Domínguez per la seva obra *El secret de Goethe*, que aquests dies s'està distribuint a les llibreries en una publicació d'Edicions 62.

Destacats especialistes mundials participen a Girona en el «Simposi Goethe»

Coorganitzat per la Càtedra Ferrater Mora i La Mercè, tindrà lloc dijous i divendres

■ **Girona.**— Destacats especialistes mundials participaran dijous i divendres d'aquesta setmana en el *Simposi Goethe*, que tindrà lloc al centre cultural La Mercè i està coor-

X.C.

ganitzat amb la Càtedra Ferrater Mora de la Universitat de Girona (UdG), per tal de commemorar el 250è aniversari del naixement del gran escriptor i filòsof alemany. El simposi es farà en català, castellà i ale-

many, amb servei de traducció simultània, i el període d'inscripció encara és obert. El preu de la inscripció és de 10.000 pessetes —5.000 per a estudiants, jubilats i aturats—, i s'hi pot obtenir un crèdit acadèmic.

La conferència d'obertura tindrà lloc dijous a 2/4 d'11 del matí, i anirà a càrrec de Hendrik Birus, catedràtic de literatura comparada de la Universitat de Munic, que hi parlarà sobre *La literatura de Goethe*. També hi intervindran durant la jornada de dijous Marisa Siguan, catedràtica de literatura alemanya de la Universitat de Barcelona —*Dones a l'entorn de Goethe: què ens resta d'Otilia*—; Jordi Llovet, catedràtic de literatura comparada de la Universitat de Barcelona —*El concepte de Weltliteratur en Goethe*—; Lluís Quintana Trias, professor de Filologia Catalana de la UAB —*Algunes lectures de Goethe a Catalunya (Maragall i Eugeni d'Ors)*—, i Ricard Salvat, catedràtic d'arts escèniques de la UB —*Ur-Faust*—.

La sessió de divendres començarà a 2/4 d'11 del matí amb la intervenció de Félix Duque, catedràtic d'història de filosofia moderna de l'Autònoma de Madrid —*L'actitud de Goethe en*

Goethe, a la campanya de Roma, pintat per Tischbein.

la naturalesa—. Després hi parlaran Jörg Zimmer, professor d'estètica de la Universitat de

Girona —*Aspectes filosòfics de la cosmovisió simbòlica de Goethe*—; Robert Caner, professor

de filologia alemanya de la Universitat Pompeu Fabra —*Goethe i el Romanticisme*—; Ramon Alcobarro, professor d'ètica de la Universitat de Girona —*Diderot en el mirall de Goethe*—, i Rafael Argullol, catedràtic d'estètica i teoria de les arts de la Universitat Pompeu Fabra. A més de les intervencions d'aquests ponents, hi ha previstos tota una sèrie de debats per intercanviar impressions sobre el que s'anirà exposant al llarg d'aquests dos dies realment intensius.

Aquest simposi està dirigit per Josep Maria Terricabras, director de la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani, i vol homenatjar Johann W. von Goethe (1749-1832) com «una de les figures més rellevants de la cultura alemanya i europea».

Per demanar més informació sobre aquest simposi, es pot trucar a la seu de la Càtedra Ferrater Mora (972 41 80 19), o bé al centre cultural La Mercè (972 22 33 05).

ARCHIVO

El autor alemán Johann Wolfgang von Goethe

Conocer a Goethe a fondo

■ Hoy empieza en Girona el Simposi Goethe, que organitza la Càtedra Ferrater i Mora de la UdG y que durante dos dies repasarà la vertiente literaria y filosòfica de este autor alemán. Las jornadas, que dirige el filósofo Josep Maria Terricabras, reunirá en el centro cultural La Mercè a reconocidos especialistas que analizarán diferentes aspectos de la obra y la personalidad de Goethe. El simposio empieza a las 9.30 horas con una

conferencia sobre "La literatura de Goethe", a cargo de Hendrik Birus, catedrático de la Universidad de Munich. A las 11.30 horas la doctora Maria Lúisa Sijuan hablará de "Les dones a l'obra de Goethe". La jornada de hoy la tancarà Ricard Salvat, catedrático de Artes Escénicas de la UAB, quien analizará "El teatro de Goethe". El simposio se prolongará hasta mañana. Para más información, llamar al teléfono 972-22-33-05.

GIRONA

Un simposi recorda la figura i l'obra de Goethe

Girona. – El Centre Cultural La Mercè de Girona és la seu del Simposi Goethe, organitzat per la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani de la Universitat de Girona (UG) i l'ajuntament socialista de la ciutat. La trobada es portarà a terme avui i demà, dirigida pel catedràtic de Filosofia Josep Maria Terricabras, per commemorar el 250è aniversari del naixement de l'escriptor i filòsof alemany Johann Wolfgang Goethe (1749-1832).

Amb aquesta convocatòria la UG vol retre homenatge a una de les figures més rellevants de la cultura alemanya i europea. L'acte inaugural del simposi serà protagonitzat pel catedràtic de la Universitat de Munic, Hendrik Birus, que parlarà de *La literatura de Goethe*. Marisa Sijuan, Jordi Llovet, Jörg Zimmer i Félix Duque són alguns dels ponents que intervindran a les jornades, procedents d'universitats espanyoles i europees. – C. B.

LA CRÒNICA

Goethe com a vacuna contra l'esquifidesa

IMMA MERINO

«**H**em organitzat aquest acte perquè la nostra universitat és petita, però no ha de ser esquifida», va comentar Josep Maria Terricabras, director de la càtedra Ferrater Mora de la UdG, abans de presentar Hendrik Birus, catedràtic de Literatura Comparada de la Universitat de Munic i encarregat d'obrir el simposi sobre Goethe que va començar ahir i que avui continuarà a La Mercè, de Girona. El cas és que Jordi Llovet va fer una aportació al simposi que confirmava que, si una universitat petita vol no ser esquifida, Goethe és un autor òptim per a expressar una vocació universal, a la vegada que per a reflexionar sobre les limitacions, contradiccions i paradoxes, sovint aparents, de la (pretesa, però finalment també possible) universalitat. I és que Llovet va referir-se al concepte de *Weltliteratur* en Goethe per plantejar que aquest, als anys vint del segle XIX, afirmava que havia començat l'època d'una literatura universal que tant es fonamentava en un legat compartit—els autors grecs arcaics i clàssics com a model, la qual cosa pot suggerir un eurocentrisme difícil de superar—com es manifestava en «les obres encastades en la terra de la nació pròpia, si bé animades

Marisa Siguan, una de les conferenciantes del simposi Goethe. Foto: A. CARRERAS.

per un esperit universal». Aquí, doncs, hi juga la idea d'un universal local. Llovet va apuntar que, si es considera el llegat que va d'Homer fins a Valery, a Riba «no li falta un sol element que faria més gran el sac de la literatura universal», però que ho ha dificultat el fet que va escriure en una llengua minoritària sense traductors. Però hi va afegir que si es té present que la seva obra s'adiu a l'universal a partir de les formes particulars de la vida

catalana, Josep Carner és el poeta català més universal.

Si Llovet—el qual va apuntar que una nova geografia humana que, en la barreja de llengües i cultures, pot fer possible el vell concepte de la literatura universal—va parlar de Riba i Carner, el filòleg Lluís Quintana va referir-se a la influència diversa—en la mesura que cadascun va interpretar-lo a la seva manera—de Goethe en Maragall i Eugeni d'Ors. En el cas del primer, el

panteisme naturalista de Goethe i la idea de la mirada que capta la bellesa del món planen a *El cant espiritual*. En el del segon, el seu interès es relaciona amb què, en contrast amb el romàntic i patriota Schiller, el conseller àulic Goethe tenia la visió dels que «volien construir país», com es vanava de tenir-la el glossador noucentista a primers de segle. Que, a més de permetre diverses lectures, no hi ha un sol Goethe, ho havia apuntat Hendrik Birus en comentar que el vell Goethe, reflexiu i molt atent a la memòria, s'entristia davant les seves espontànies obres juvenils.

I si Llovet fins i tot va parlar dels manifestants de Seattle—«si aquests anaven en contra de l'imperialisme capitalista, Goethe proposava l'alemany com a llengua universal en contra de l'imperialisme militar i econòmic d'aleshores», Marisa Siguan, en una interessantíssima reflexió sobre les dones—les literàries i les reals—de Goethe, va plantejar què resta ara en nosaltres d'Otilia—el personatge de *Les afinitats electives* que encarna l'ideal femení impossible d'assolir—o de Cristina Volpius, l'amant condemnada a l'ostracisme que va mantenir al conseller àulic un espai infranquejable, privat i asocial, per tal que exercís la creació literària.

EL FILÒSOF I ASSAGISTA RAFAEL ARGULLOL TANCA AVUI LES JORNADES CELEBRADES AL CENTRE CULTURAL LA MERCÈ

El simposi sobre Goethe aborda els aspectes més íntims del poeta

Els conferenciants van analitzar ahir les relacions del mestre alemany amb les dones

NATÀLIA IGLESIAS

GIRONA

□ Goethe va cometre un «suïcidi social» quan va prendre la decisió de casar-se amb Cristiana, una dona molt poc refinada que contrastava amb la vida selecta, cortesana i una mica provinciana de Weimar. Aquesta és una de les conclusions a què han arribat els especialistes internacionals que ahir i avui commemoren el 250è aniversari del naixement del genial escriptor alemany amb una sèrie de conferències i col·loquis organitzats per la Universitat de Girona (UdG) i el Centre Cultural La Mercè a les dependències d'aquesta institució.

Tot i que la programació prevista girava entorn de la prolífica obra del mestre germànic, els aspectes més íntims de la seva vida van copsar l'atenció de conferenciants i públic participant, amb comentaris sobre les relacions afectives de Goethe que van contribuir a relaxar el to més acadèmic de les jornades d'ahir.

Marisa Siguan, catedràtica de la Universitat de Barcelona, va comentar, al col·loqui posterior a la seva intervenció sobre les figures

Simposi Goethe. Un dels conferenciants ahir al Centre Cultural La Mercè.

femenines a l'entorn de Goethe, que «la seva amistat amb Schiller va ressentir-se a causa del seu matrimoni, ja que la dona de Schiller no podia veure l'esposa de Goethe, una dona grassa, lletja i vermella, impresentable per a la societat de l'època».

Un altre dels especialistes convidats a debatre la figura del poeta, Hendrik Birus, catedràtic de la Universitat de Munic, també va centrar-se en els aspectes més

biogràfics d'un autor sobre el qual ja s'ha dit gairebé tot, fins i tot s'ha especulat amb la seva homosexualitat, com suggereix el periodista alemany Karl-Hugo Pruys en el seu últim llibre.

Però pel professor Birus, «Goethe, per sobre de tot, era un seductor, una personalitat fascinant i irresistible amb una visió de les llibertats individuals molt moderna per a una època tan tancada i reprovadora. En aquest sen-

tit, ell s'allunya de la típica estampa del burgès que té dona i fills i després una amant. Goethe volia una senyora, una muller total, amiga, amant, companya i secretària, i això va trobar-ho fora del context burgès, no va ser culpa seva», va assegurar durant el debat celebrat ahir a La Mercè. Altres temes a debatre van ser el diletantisme propi d'obres com el famós *Werther*, la tradició alemanya de reflexionar sobre la clàssicitat o la identificació entre vida i art o literatura que Goethe va criticar al llarg de la seva filosofia.

Pel que fa a les conferències previstes per avui, els aspectes filosòfics de l'extensa obra goethiana seran l'objecte d'atenció durant les cinc sessions que, des de dos quarts d'onze del matí fins a les vuit del vespre, se celebraran a La Mercè.

Especialistes com Félix Duque, de la Universidad Autònoma de Madrid, o Jörg Zimmer i Ramon Alcoberro, de la Universitat de Girona, seran els encarregats d'aprofundir en el pensament còsmic i simbòlic del mestre alemany, caracteritzat per l'empatia amb la natura. El filòsof Rafael Argullol pronunciarà la conferència de cloenda.